

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: P. N., narozený X,
bytem X,
adresa pro doručování: X,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2023, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2023, č. j. X, kterým žalovaná změnila prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2022, č. j. X, jímž žalovaná autoremedurou v souladu s § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změnila své rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021, č. j. X, tak, že podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) přiznala žalobci od 6. 2. 2022 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť podle posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 10. 2. 2022 jeho pracovní schopnost poklesla o 50 %. Žalovaná prvostupňové rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

změnila tak, že podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění se přiznává invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně od 6. 2. 2021 ve výši 8 220 Kč měsíčně.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že před vydáním rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 nebyl vyrozuměn o možnosti uplatnit, resp. doplnit námitky a žalovaná se nevypořádala s námitkami, které uplatňoval v předchozí fázi důchodového řízení a v předchozím řízení před soudem. Dle žalobce je napadené rozhodnutí v rozporu s § 2, § 3, § 50, § 51, § 68 odst. 3, § 87, § 89 odst. 2 a § 90 správního řádu, § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“) a dále i s § 38 odst. 1 a § 39 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s vyhláškou č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).
3. Namítal, že z výroku rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem žalovaná rozhodla, neboť změna prvostupňového rozhodnutí spočívá pouze v opravě zjevné chyby v počtech a psaní v datu vzniku nároku na invalidní důchod. Výrok vůbec nekoresponduje s odůvodněním rozhodnutí, dle kterého bylo datum přiznání invalidního důchodu stanoveno správně, a rovněž z něj není zřejmé, jak se žalovaná vypořádala se zbývajících částí prvostupňového rozhodnutí, tedy zda bylo potvrzeno, neboť zbývajících část prvostupňového rozhodnutí se netýkala pouze zvýšení důchodu za rok 2022. Dle žalobce se žalovaná ve výroku rozhodnutí rovněž nevypořádala s krucialními námitkami žalobce týkajícími se stanovení stupně invalidity a vzniku invalidity následkem pracovního úrazu.
4. Dále měl za to, že žalovaná v rozporu se závazným pokynem vyjádřeným v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 5. 2022, č. j. 54 Ad 15/2021-53, vydala nové prvostupňové rozhodnutí, před jehož vydáním nevedla žádné správní řízení, zejména žalobce nevyrozuměla o pokračování řízení a nevyzvala ho k uplatnění či doplnění námitek. V prvostupňovém rozhodnutí se žalovaná tedy vůbec nevypořádala s námitkou žalobce uplatněnou v soudním řízení, dle které se jeho zdravotní stav po operaci provedené v červnu roku 2021 podstatně zhoršil a dne 25. 2. 2022 mu byl diagnostikován těžký syndrom neúspěšné operace zad. Jednalo se o novou skutečnost, se kterou byla žalovaná povinna se řádně vypořádat. Pochybení žalované spatřoval žalobce i ve skutečnosti, že až po vydání rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022, konkrétně dne 26. 7. 2022, mu žalovaná sdělila, že bude provedeno nové posouzení jeho zdravotního stavu za účelem posouzení otázky dalšího trvání invalidity. Uvedl, že by bylo logické, kdyby žalovaná nejprve provedla nové posouzení zdravotního stavu. Tento postup by odpovídal pokynu soudu z rozsudku ze dne 30. 5. 2022, kde bylo konstatováno, že žalobce je invalidní přinejmenším pro invaliditu druhého stupně, a soud tedy zjevně předjímal, že žalobce může být invalidní ve třetím stupni invalidity a z důvodu procesní ekonomie ponechal posouzení zdravotního stavu žalobce na žalované. K tomuto dále podotkl, že nové kontrolní posouzení dle vyrozumění ze dne 26. 7. 2022 nebylo nikdy provedeno, přičemž žalovaná posudek ze dne 29. 12. 2022 označuje jako přezkumný posudek, ale neuvádí, vůči jakému posudku, a to za situace, kdy posudek byl vypracován v námitkovém řízení, před vydáním nového prvostupňového rozhodnutí a současně lékařská posudková služba není nadána k přezkoumávání posudku vydaného posudkovou komisí.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Za zásadní vadu rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 považoval žalobce skutečnost, že toto rozhodnutí bylo vydáno v rámci autoremedury dle § 87 správního řádu, neboť nebylo jeho námitkám vyhověno, neboť namítal vznik invalidity třetího stupně, a to nadto vznik vlivem pracovního úrazu. V této souvislosti uvedl, že žalovaná se nijak nevypořádala s námitkou nicotnosti rozhodnutí dle § 77 odst. 1 správního řádu, jelikož nebyly splněny podmínky pro vydání nového rozhodnutí, a to ani v autoremeduře. Žalovaná současně ani nevysvětlila, na základě jakého zákonného titulu bylo rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 vydáno, tedy zda se jednalo o rozhodnutí dle § 87 správního řádu, a jak mohlo být vydáno nové rozhodnutí podle § 101 písm. d) správního řádu, když zrušení rozhodnutí správního orgánu soudem a změna rozhodnutí v autoremeduře se vzájemně vylučují. Zmatečnost nového důchodového řízení měla negativní dopady do práva žalobce na spravedlivý proces, a to z důvodu průtahů řízení, které byly zapříčiněny vydáním nového prvostupňového rozhodnutí a nikoli pokračováním námitkového řízení.
6. Žalobce dále namítal, že napadené je rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaná nevypořádala s námitkami směřujícími proti nepřesvědčivému posouzení jeho zdravotního stavu. V této souvislosti žalobce za absurdní označil část odůvodnění, ve které se žalovaná zabývala výpočtem invalidního důchodu, neboť žádné námitky proti výpočtu neuplatnil, a tato část odůvodnění je tedy nadbytečná. Poznamenal, že námitku nesprávného výpočtu invalidního důchodu z důvodu nezohlednění dopočtených dob uplatnil výhradně v návaznosti na námitku vzniku invalidity následkem pracovního úrazu, a pokud žalovaná neshledala vznik invalidity následkem pracovního úrazu, tak neexistoval důvod pro vysvětlování způsobu výpočtu.
7. Žalobce měl za to, že žalovaná se nedostatečně vypořádala rovněž s námitkou vzniku invalidity následkem pracovního úrazu. Podotkl, že tento nárok opakovaně uplatnil v důchodovém řízení, a to již před vydáním rozsudku ze dne 30. 5. 2022 a dle pokynu soudu byla žalovaná povinna se s touto námitkou vypořádat při vydání nového rozhodnutí dle § 101 správního řádu, tedy již v rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022. V napadeném rozhodnutí žalovaná s odkazem na posudek ze dne 19. 12. 2022 konstatovala, že se o invaliditu následkem pracovního úrazu nejednalo. Tento posudek žalobce označil za zcela nepřesvědčivý, neboť v této části vycházel pouze z vyšetření z chirurgické ambulance, nadto pouze z neurologického nálezu ze dne 14. 5. 2020. Namítal, že posudková lékařka se nevypořádala s relevantní podkladovou dokumentací z oboru neurochirurgie, které je součástí spisové dokumentace. Podotkl, že úkolem lékařské posudkové služby, resp. žalované bylo přesvědčivě a na základě důkladné analýzy podkladové zdravotnické dokumentace vysvětlit, z jakých konkrétních důvodů není dána příčinná souvislost mezi úrazem a onemocněním páteře. Tento úkol však žalovaná nesplnila, neboť na základě arbitrárně vybrané lékařské zprávy dospěla ke spekulativnímu závěru, který je v rozporu s odbornou dokumentací z oboru neurochirurgie. Žalobce lékařský posudek považoval rovněž za neúplný, neboť posudková lékařka při posuzování pracovního úrazu jako příčiny invalidity vůbec nehodnotila zdravotnickou dokumentaci poskytovatele pracovnělékařských služeb. Konstatoval, že i na straně poskytovatele pracovnělékařských služeb dochází k průtahům a dosud nebyl vydán nový posudek o jeho zdravotní způsobilosti k práci. Za této situace mělo být posouzení jeho invalidity následkem pracovního úrazu provedeno přesvědčivým a přezkoumatelným způsobem.
8. Žalobce namítal, že žalovaná rozhodla na základě nepřesvědčivého, neúplného a neobjektivního posudku o invaliditě, neboť opakovaně namítal, že již před vydáním

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

posudku posudkové komise ze dne 10. 2. 2022 došlo k dalšímu zhoršení jeho zdravotního stavu a následně mu byl diagnostikován těžký syndrom neúspěšné operace zad, tedy těžký FNSS a FBSS, což vyplývá i z lékařského nálezu ze dne 25. 2. 2022. Dle žalobce tak nejpozději dnem 25. 2. 2022 došlo ke vzniku invalidity třetího stupně. Podotkl, že výše uvedený syndrom je v posudku ze dne 29. 12. 2022 uveden v souhrnu diagnóz i posudkovém zhodnocení, ale nenachází odraz v posudkovém závěru. Reálná omezení žalobce tak dle jeho názoru dosahují míry odpovídající těžkému funkčnímu postižení dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná podrobně popsala průběh správního řízení a uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku ze dne 29. 12. 2022, podle kterého je žalobce invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %. Proběhlé řízení žalovaná nepovažovala za nesprávné, posudkové řízení za neobjektivní a nebylo zjištěno žádné pochybení při vyhotovení podkladového posudku. Rozhodnutí o námitkách je dle žalované obsáhle a dostatečně odůvodněno, jsou uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy, z nichž žalovaná vycházela, jakož i posudková rozvaha. Zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku zcela dostačující, závěr posudku vycházel z objektivně zjištěného zdravotního stavu. Podkladový posudek splňuje náležitosti úplnosti, správnosti a přesvědčivosti.
10. Námitku žalobce, dle níž se žalovaná nerespektovala závazný právní názor soudu, nepovažovala za důvodnou. Dodala, že soud v předchozím zrušujícím rozhodnutí zavázal žalovanou, nechť ve svém následném postupu zahrne mezi podklady pro rozhodnutí posudek posudkové komise, kterým byl žalobce shledán invalidním ve druhém stupni. Žalovaná na základě uvedeného posudku jakož i na základě posudku posudkového lékaře žalované ze dne 29. 12. 2022 dospěla k shodnému závěru, že žalobce je invalidní ve druhém stupni. Z uvedeného vyplývá, že se žalovaná bez dalšího držela závazného právního názoru soudu a na základě tohoto postupu vydala nynější žalobou napadené rozhodnutí, jež vychází z odborných lékařských posouzení.

Další podání žalobce

11. Žalobce nesouhlasil s posudkem posudkové komise ze dne 21. 9. 2023. Uvedl, že jej nelze pokládat za přesvědčivý důkaz, neboť posouzení jeho zdravotního stavu bylo provedeno lékaři bez potřebné odbornosti a v důsledku toho bylo posouzení provedeno v rozporu s podkladovou zdravotnickou dokumentací i v rozporu s *lege artis*, přičemž posudková komise dospěla ke spekulativním závěrům založeným na bagatelizaci objektivního zdravotního stavu. K nutnosti naplnění požadavků správnosti, úplnosti a přesvědčivosti odborných posudků poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3417/2016, které se dle žalobce vztahují i na činnost posudkových komisí. Zdůraznil, že v posudkové komisi musí být zastoupeni lékaři disponující potřebnou kvalifikací, zejména tedy lékař mající odbornost v příslušném oboru a odvětví lékařské vědy. Dle žalobce však posudková komise nebyla správně obsazena, a tedy neměla potřebnou kvalifikaci k posouzení jeho zdravotního stavu, neboť diagnostika a terapie syndromu neúspěšné operace zad spadá pod odbornost neurochirurgie. Zhodnocení využití fyzioterapeutických výkonů v případě těžkého až velmi těžkého FNSS a FBSS mohl provést výhradně lékař se specializací rehabilitačního lékařství a fyziatrie. Jelikož komise byla

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

obsazena lékaři s odborností všeobecné lékařství pro dospělé a neurologie, tak na ni nelze hledět jako na potřebně kvalifikovanou.

12. Dále žalobce namítal, že posudková komise opomněla hodnotit dopady syndromů FNSS a FBSS a rovněž nehodnotila negativní progres jeho zdravotního stavu. Měl za to, že v jeho případě tyto syndromy dosáhly míry těžkého funkčního postižení ve smyslu kapitoly XIII., odd. E, položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a pokles pracovní schopnosti měl být stanoven na horní hranici stanoveného rozmezí, tedy v míře 70 %. Zhoršení zdravotního stavu pak vyplývá z lékařských zpráv z neurochirurgie, kdy v zprávě ze dne 10. 2. 2022 byly syndromy FNSS a FBSS uvedeny bez bližší specifikace, ve zprávě ze dne 25. 2. 2022 je uvedeno že se jedná o těžké syndromy a ve zprávě ze dne 24. 3. 2023 se mělo jednat o velmi těžké syndromy.
13. Konstatování posudkové komise o neaktivním přístupu žalobce k terapii, zejména k rehabilitaci, označil za spekulativní, neboť nemá oporu ve skutečném stavu věci. Jednání posudkové komise pak vytykal, že před vlastním vyšetřením byl informován o bezpředmětnosti jeho námitek a že komise doufá, že již potřetí neprijde a nebude je zatěžovat. Komise dle žalobce bagatelizovala bolestivost jeho postižení, neboť dle jejího názoru bere moc tisíců léků a jeho bolesti jsou „spíše v hlavě“, eventuálně, že simuluje. Ve vztahu k vlastnímu vyšetření neurologem uvedl, že spočívalo de facto pouze ve zkoumání nervového citu neurologickým kladívkem, k čemuž dodal, že tato metoda diagnostiky je pro případ FNSS a FBSS v rozporu s *lege artis*, což vyplývá z ním citovaných odborných textů. Za nepravdivé pak označil tvrzení, že odmítá indikovanou terapii a podotkl, že zvýšení medikamentů není v jeho případě již možné, neboť trpí nežádoucími účinky léků spočívající v nevolnosti, na což také bere léky.
14. Za spekulativní a v hrubém rozporu s podkladovou zdravotnickou dokumentací pak označil závěr posudkové komise o možnosti vykonávat lehké pomocné dělnické práce. Tímto závěrem jsou popřeny odborné závěry uvedené např. v lékařské zprávě neurochirurga ze dne 28. 7. 2023. Uvedl, že příklady uvedených pracovních pozic prokazují, že není schopen využívat dosažené vzdělání a pokračovat v předchozí výdělečné činnosti.

Ústní jednání

15. Žalobce při jednání soudu dne 18. 12. 2023 uvedl, že žalovaná ignoruje jeho zdravotní stav. Poukázal na to, že fungovat je schopen jen na opiátech. K posudku posudkové komise zdůraznil, že si lékaři vybrali jen něco, nezmiňují syndromy FSBB a FSNS. Poukázal na to, že nemůže dlouho stát ani ležet, často zakopává. Konstatoval, že odborný lékař zasedající v posudkové komisi mu jen Źuknul do nohy, řádne další vyšetření nebylo. Uvedl, ře mu ořetřující lékaři řekli, ře jeho stav je na výměnu páteře, což nejde. Poukázal na to, ře je 4 roky na práškách. Uvedl, ře je elektrikářem, přičemř toto povolání nemůře vykonávat, neboť se mu klepou ruce. Nemůře dělat ani vrátného, protože nemůře dlouho stát ani chodit a zakopává.
16. Pověřená pracovnice řalované při tomtěř jednání soudu konstatovala, ře posudek posudkové komise je úplný a objektivní. Navrhla zamítnutí řaloby.
17. Soud v souladu s ř 52 odst. 1 řákona ř. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších ředpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování posudkem posudkové komise ze dne 21. 9. 2023 a protokolem z jednání dané posudkové komise.
Shodu s řrvopisem potvrzuje G. Z.

18. Soud rovněž dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl k návrhu žalobce důkaz rozhodnutím žalované ze dne 18. 1. 2023, posudkem lékařské posudkové služby ze dne 29. 12. 2022, námitkami žalobce ze dne 16. 8. 2022, lékařskou zprávou z neurochirurgie ze dne 25. 2. 2022, neboť uvedené listiny jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování v soudním řízení správním neprovádí.
19. Soud dále neprovedl žalobcem navrhované důkazy obsahem soudního spisu vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 54 Ad 15/2021, neboť všechny potřebné listiny, včetně obsahu správního spisu, jsou součástí soudního spisu vedeného pro toto řízení. Soud rovněž pro nadbytečnost neprovedl dokazování záznamem o úrazu žalobce ze dne 15. 7. 2022 a lékařskými zprávami z neurochirurgie ze dne 3. 3. 2023, 24. 3. 2023 a 28. 7. 2023, protože tyto dokumenty měla k dispozici Posudková komise v Ústí nad Labem, která je též vyhodnotila a která má na rozdíl od soudu medicínské znalosti.
20. Rozhodnutí Krajského Úřadu ze dne 3. 11. 2022 o přezkoumání lékařského posudku o zdravotní způsobilosti žalobce k práci soud pro nadbytečnost neprovedl, neboť předmětem tohoto řízení je posouzení invalidity žalobce, a nikoliv to, zda dlouhodobá pracovní neschopnost žalobce vznikla následkem pracovního úrazu.
21. Soud rovněž pro nadbytečnost nevyhověl návrhu žalobce na vypracování revizního posudku Posudkovou komisí v Plzni nebo v Praze za přítomnosti specialisty z oboru neurochirurgie, neboť pro jeho vypracování neshledal opodstatnění, neboť zdravotní stav žalobce vyhodnotila Posudková komise v Ústí nad Labem, z jejichž závěrů, které soud shledal úplnými a přesvědčivými, soud vycházel.

Posouzení věci soudem

22. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
23. Žaloba není důvodná.
24. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím ze dne 18. 3. 2021, č. j. X, žalovaná žalobci přiznala od 6. 2. 2021 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 1. 2. 2021 z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35 %. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o kterých žalovaná rozhodla rozhodnutím ze dne 2. 8. 2021, č. j. X, tak, že námitky žalobce zamítla a rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021 potvrdila. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke zdejšímu soudu. O žalobě žalobce rozhodl zdejší soud rozsudkem ze dne 30. 5. 2022, č. j. 54 Ad

15/2021-53, kterým rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2021 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

25. Soud dále zjistil, že žalovaná následně vydala prvostupňové rozhodnutí, a to na základě posudku posudkové komise ze dne 10. 2. 2022, který nechal zpracovat zdejší soud pro účely řízení vedeného pod sp. zn. 54 Ad 15/2021. Posudková komise posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce je invalidní pro invaliditu druhého stupně, jelikož pokles jeho pracovní schopnosti dosáhl 50 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce stanovila zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla ve smyslu § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšena o 10 %, tedy celkově činila 50 %. Na základě tohoto posudku pak žalovaná v rámci autoremedury vydala prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobci od 6. 2. 2022 přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky. Dále soud z obsahu správních spisů zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách nechala zpracovat nový posudek o invaliditě ze dne 29. 12. 2022, který vypracovala posudková lékařka žalované MUDr. E. V. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla ve smyslu § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšena o 10 %, tedy celkově činila 50 %. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalovaná změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že žalobci od 6. 2. 2021 přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.
26. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaná v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostála, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsala, z jakých skutkových a právních okolností vycházela a jakými úvahami byla při svém rozhodování vedena.
27. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce rovněž ve skutečnosti, že se žalovaná nevypořádala s jeho námitkami ohledně nepřesvědčivosti posouzení jeho zdravotního stavu. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná se těmito námitkami zabývala, neboť si jako podklad svého rozhodnutí nechala vypracovat nový lékařský posudek o zdravotním stavu žalobce, ze kterého následně vycházela. Zdravotním stavem žalobce se pak podrobně zabývala na str. 2 – 4 napadeného rozhodnutí, kde mimo jiné

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

avedla, že po přešetření namítaných skutečností zdravotního stavu žalobce jeho zdravotní stav odpovídá druhému stupni invalidity. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaná se konkrétní situaci žalobce zabývala a napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné.

28. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí dle soudu nezakládá ani skutečnost, že se žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobněji věnovala výpočtu invalidního důchodu žalobce ve vztahu k dopočtené době, ačkoliv to žalobce dle svých slov výslovně nenamítal. Pokud se žalovaná rozhodla své rozhodnutí odůvodnit podrobněji, nežli žalobce předpokládal, tak to není vadou napadeného rozhodnutí, ba naopak to svědčí o tom, že žalovaná případ žalobce podrobně zkoumala.
29. Žalobce dále namítal, že se žalovaná nedostatečně zabývala jeho námitkami uplatněnými v námitkovém řízení. Žalobce především namítal, že žalovaná se nevypořádala s namítanou vadou prvostupňového rozhodnutí, tedy vydáním tohoto rozhodnutí v rámci tzv. autoremedury. Je pravdou, že žalovaná se k této námitce v napadeném rozhodnutí nijak blíže vyjádřila, ale na str. 7 napadeného rozhodnutí uvedla, že se v rámci přezkumu prvostupňového rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 pečlivě zabývala všemi námitkami žalobce, přičemž námitky shledala nedůvodnými. Ačkoliv by si soud dovedl představit podrobnější odůvodnění této námitky, považuje za důležité zdůraznit, že podstatou předmětného řízení je zodpovězení otázky, v jakém stupni invalidity je žalobce invalidní. Pokud by soud z důvodu nedostatečného posouzení této námitky napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, došlo by pouze k prodloužení řízení, přičemž nepřiměřenou délkou správního řízení sám žalobce namítá. Soud tak dospěl k závěru, že výslovné nevypořádání výše uvedené námitky nebrání přezkoumání napadeného rozhodnutí, a nepředstavuje tudíž takovou vadu, pro kterou by soud měl přistoupit ke zrušení rozhodnutí.
30. K námitkám žalobce ohledně vad výroku napadeného rozhodnutí soud předně uvádí, že se neztotožnil s názorem žalobce, že by z výroku napadeného rozhodnutí nebylo zřejmé, jakým způsobem žalovaná rozhodla. Z výroku napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, že žalovaná změnila výrok prvostupňového rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 tak, že datum vzniku invalidity žalobce stanovila od 6. 1. 2021. Tento výrok odůvodnila tím, že datum 6. 2. 2022 uvedené v prvostupňovém rozhodnutí bylo zjevnou nesprávností a v rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021, tedy v rozhodnutí, které bylo rozhodnutím ze dne 18. 7. 2022 změněno, bylo toto datum vzniku invalidity stanoveno správně na 6. 1. 2021. Dle názoru soudu tedy výrok rozhodnutí není v rozporu s tímto odůvodněním.
31. Soud rovněž nepřisvědčil námitce žalobce, že z výroku napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak se žalovaná vypořádala se zbývajících částí výroku prvostupňového rozhodnutí. Předně soud konstatuje, že ve výroku napadeného rozhodnutí není konkrétně uvedeno, že ve zbývajících částech bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno a námitky žalobce zamítnuty. Žalovaná ve výroku napadeného rozhodnutí však uvedla: „*Zvýšení invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně za rok 2022 se nemění.*“ Jak již soud výše uvedl, výrokem prvostupňového rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 změnila datum vzniku invalidity žalobce. V tomto výroku žalovaná dále uvedla jednotlivé výměry invalidního důchodu, které žalobci náležely za jednotlivá období roku 2022, tedy se toliko zabývala postupným zvyšováním invalidního důchodu žalobce v roce 2022. Z výše uvedeného vyplývá, že zbývajících částí výroku napadeného rozhodnutí zůstala nezměněna, tudíž bylo potvrzeno a námitkám žalobce nebylo vyhověno.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

32. Žalobce vůči výroku napadeného rozhodnutí dále namítal, že se v něm žalovaná nevypořádala s jeho námitkami ohledně stanovení stupně invalidity a vzniku invalidity následkem pracovního úrazu. K tomuto soud uvádí, že námitky účastníků řízení jsou vypořádávány v odůvodnění rozhodnutí, nikoli v jeho výroku. Žalovaná se s výše uvedenými námitkami byla povinna vypořádat pouze v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a ne v jeho výroku, jak se domníval žalobce. Vypořádáním námitek žalobce se soud zabýval výše v rámci námitek nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Tato námitka tedy není důvodná.
33. Ačkoliv to žalobce v žalobě výslovně nenamítal, soud se v této souvislosti zabýval oprávněním žalované vydat rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 v rámci autoremedury a současně i námitkami žalobce ohledně zmatečnosti řízení. Jak již bylo výše uvedeno, zdejší soud rozsudkem ze dne 30. 5. 2022, č. j. 54 Ad 15/2021-53, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2021 a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Správní řízení se tedy vrátilo do stavu, kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021 a byly proti němu uplatněny námitky. Následně žalovaná postupovala tak, že vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022, kterým změnila své prvostupňové rozhodnutí ze dne 18. 3. 2021 (nikoli rozhodnutí ze dne 2. 8. 2021) tak, že žalobci podle § 87 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. V tomto rozhodnutí uvedla, že zjistila, že námitkám žalobce lze plně vyhovět a současně, že jím realizuje rozsudek zdejšího soudu č. j. 54 Ad 15/2021-53. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaná vydala rozhodnutí v rámci institutu tzv. autoremedury. Tento institut je upraven v § 87 správního řádu, dle kterého správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhová odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.
34. Podle § 88 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení platí, že není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.
35. Použitím autoremedury se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2021, č. j. 4 Ads 197/2021-44, ve kterém mj. uvedl: „*Institut tzv. autoremedury (...) spočívá v tom, že po podaném odvolání (resp. v nynější věci po podání námitek jako řádného opravného prostředku podle § 88 odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) o něm bude rozhodnuto správním orgánem prvního stupně, který napadené rozhodnutí vydal. Jde tedy o uplatnění prostředků nápravy ze strany toho orgánu, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje.*“ Na tento rozsudek Nejvyšší správní soud navázal rozsudkem ze dne 27. 9. 2023, č. j. 3 Ads 126/2022-38, ve kterém uvedl, že „§ 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. použití institutu autoremedury v řízení o dávkách důchodového pojištění výslovně nevylučuje, a z hlediska zákona tak není žalované co vytknout. Přesto považuje soud postup podle § 87 správního řádu v těchto případech za nevhodný. Autoremedura je koncipována především pro řízení o odvolání, tedy pro takový typ řízení, kde má opravný prostředek devolutivní účinek. Správní orgán prvního stupně tak má v rámci úkonů, jež mu správní řád ukládá učinit před postoupením věci odvolacímu správnímu orgánu, možnost napravit své eventuální pochybení, případně zareagovat na změnu
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

skutkových okolností či změnu právních předpisů, pokud tím dojde k plnému vyhovění odvolání (podrobněji viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 197/2021 – 44). Námitkové řízení má však jinou povahu. Podané námitky devolutivní účinek nemají a rozhoduje o nich totožný správní orgán, aniž by bylo možné z vnějšího pohledu odlišit, co jsou ještě přípravné úkony po podání námitek ve smyslu § 86 až § 88 správního řádu, v návaznosti na § 88 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., a co již úkony v rámci námitkového řízení.“ Soud se s názory vyjádřenými Nejvyšším správním soudem ztotožňuje a shrnuje, že postup žalované, která po vrácení věci zdejší soudem k dalšímu řízení provedla změnu prvostupňového rozhodnutí v rámci autoremedury, není v rozporu se zákonem. Stejně jako Nejvyšší správní soud však zdejší soud tento postup považuje za nevhodný. Pokud žalobce namítal, že rozhodnutím ze dne 18. 7. 2022 nebylo jeho námitkám vyhověno, a tedy se nemohlo jednat o autoremeduru, tak soud podotýká, že v námitkách proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2021 se žalobce domáhal, aby mu žalovaná přiznala nárok na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Dle názoru soudu tak žalovaná námitce žalobce plně vyhověla, neboť mu přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

36. Lze do jisté míry pochopit, že postup žalované na žalobce mohl působit zavádějícím dojmem, avšak žalovaná v rámci řízení postupovala v souladu se zákonem a soud rovněž nehledal řízení z tohoto důvodu zmatečným. Za zmatečnou považoval žalobce rovněž skutečnost, že až po vydání prvostupňového rozhodnutí ze dne 18. 7. 2022 mu žalovaná sdělila, že bude provedeno nové posouzení jeho zdravotního stavu, přičemž toto posouzení nebylo do dnešního dne provedeno. Soud konstatuje, že tato skutečnost nemá vliv na zákonnost ani na přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť platnost posouzení invalidity žalobce dle posudku posudkové komise byla stanovena do 30. 7. 2022 a prvostupňové rozhodnutí na základě tohoto posudku bylo vydáno dne 18. 7. 2022, tedy v době jeho platnosti. Ze správního spisu dále vyplývá, že následně dne 29. 12. 2022 došlo k posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci námitkového řízení. Tímto posudkem došlo k přezkumu neboli novému posouzení zdravotního stavu žalobce. V lékařských posudcích vydaných posudkovými lékaři i posudkovou komisí bývá v některých případech stanovena doba platnosti posudku, která má za následek nutné opětovné posouzení zdravotního stavu žadatele. Soud v této věci podotýká, že lékařskými posudky vydanými v řízeních o posouzení zdravotního stavu žadatelů o invalidní důchody vždy dochází k přezkumu čili opětovnému posouzení zdravotního stavu žalobce jako takového, tedy nikoli k přezkumu předchozích lékařských posudků, neboť předchozí lékařské posudky nadále zůstávají v platnosti a nedochází k jejich zrušení. Není tedy pravdou, tak jak se nesprávně domníval žalobce, že by posudková lékařka přezkoumávala posudek posudkové komise, ale toliko znovu zkoumala žalobcův zdravotní stav. Předmětné námitky tudíž soud shledal nedůvodnými.
37. V této souvislosti soud taktéž poznamenává, že pokud žalovaná námitkám (tzn. oprávněmu prostředku) žalobce vyhověla, nemusela se zabývat jednotlivými námitkami (tzn. tvrzeními či argumentací) žalobce, které v rámci oprávněného prostředku uplatnil. Postup v rámci autoremedury současně neukládá a ani nepřepokládá, že by správní orgán nadále pokračoval v řízení v tom smyslu, že by žalobce před vydáním rozhodnutí informoval o tom, že pokračuje v řízení, neboť plánuje provést autoremeduru a vyzýval jej k doplnění námitek, když právě na základě námitek k autoremeduře, tedy ke změně rozhodnutí ve prospěch žalobce již přistoupil. Žalovaná rovněž ani neporušila závazný pokyn soudu vyjádřený ve shora citovaném rozsudku zdejšího soudu, neboť výše podrobně popsany postup žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nebyl s pokynem soudu v rozporu. Na základě shora uvedeného soud nepřisvědčil ani názoru žalobce, že žalovaná byla v rozhodnutí ze 18. 7. 2022 povinná vypořádat se s námitkami, které uplatnil v rámci předchozího soudního řízení.

38. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že „*[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“ Z odstavce 2 citovaného ustanovení vyplývá, že pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
39. Pracovní schopnost je definována v § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že „*[p]racovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*“ V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
40. V § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění je dále stanoveno, že „*[z]a zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.*“ V souladu s odstavcem 6 téhož ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Podle odstavce 7 téhož ustanovení je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
41. Soud podotýká, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Z § 2 odst. 3 této vyhlášky přitom vyplývá, že „*[j]e-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

42. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity dále platí, že „[v] případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že „[v] případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“ Odst. 3 tohoto ustanovení pak stanoví, že „[z]výšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převyšit 10 procentních bodů.“
43. V projednávané věci bylo změněno rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2022, kterým byl v rámci autoremedury žalobci od 6. 2. 2022 přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a to tak, že datum přiznání invalidního důchodu bylo stanoveno na 6. 2. 2021.
44. Soud připomíná, že jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňoval podmínky invalidity, tedy zda u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce potřebnou dobu pojištění získal.
45. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.
46. Z obsahu posudku posudkové komise zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 21. 9. 2023. Žalobce byl jednání komise dne 21. 9. 2023 přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, spisové dokumentace námitkového řízení, spisové dokumentace OSSZ, zdravotní dokumentace praktického lékaře a vlastního přešetření žalobce při jednání posudková komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 18. 1. 2023 byl 50 %, což odpovídá druhému stupni invalidity.
47. Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je chronický polytopní algický páteřní syndrom, stav po operaci segmentů krční a bederní páteře – klinický končetinový neurologický nález nadále bez Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jasnější centrální či periferní neurogenní lese. Toto zdravotní postižení je uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 40 % (rozmezí je 30 % - 40 %). Posudková komise uvedla, že vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobce zvýšila procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 %, celkově tedy činí 50 %. Posudková komise upozornila na skutečnost, že v případě žalobce se z funkčního hlediska jedná hraničně o invaliditu druhého stupně a že po prostudování spisové a zdravotní dokumentace a ani vlastním neurologickým vyšetřením žalobce při jednání nebylo prokázáno a podstatné zhoršení jeho zdravotního stavu z funkčního hlediska. Uvedla, že u žalobce při jednání dominovala výrazná afekt kompo – nonverb. hyperstetika, kdy žalobce, ačkoliv chtěl být jednání přítomen, se odmítal posadit a při vyšetření se odmítl položit na vyšetřovací lůžko. Posudková komise sdělila, že žalobci byla doporučena intenzivní rehabilitace na protažení šíjového svalstva, uvolnění bederní páteře a křížového skloubení, posílení svalového korzetu, hlubokého stabilizačního systému, svalů břišní stěny a pánevního dna. Podotkla, že aktivní spolupráci a informaci z rehabilitační ambulance ve zdravotní dokumentaci nenašla. Dále uvedla, že dle nálezu MUDr. P. z ambulance bolesti je jasně uvedeno, že bez aktivního zapojení žalobce je efekt léčby nejistý. Posudková komise shrnula, že žalobce má dlouhodobé potíže s páteří a v důsledku prokázaných degenerativních změn již v roce 2005 podstoupil operaci v úseku L5/S1 páteře. Rovněž u něj byly popisované i degenerativní změny krční páteře, kdy u něj byla provedena neurochirurgická intervence sec. Caspar C5/6 s přiměřeným pooperačním nálezem v této etáži. Posudková komise konstatovala, že MUDr. M., Ph.D., v neurochirurgickém vyšetření ze dne 24. 3. 2023 uvedl, že žalobce je hyperstenický a jeho potíže jsou potopní, výrazné a bez možnosti ovlivnění neurochirurgickou operací, přičemž zdůraznil rehabilitační léčbu ve smyslu předání žalobce do péče rehabilitačního lékaře. Posudková komise zastávala názor, že žalobce byl schopen vykonávat obecně lehké pomocné dělnické práce v kratším pracovním úvazku např. jako vrátný, strážný pro zkušenosti, neboť již v minulosti tyto funkce po operaci bederní páteře zastával. Posudková komise uzavřela, že z funkčního hlediska klinický neurologický nález u žalobce zcela určitě nesplňoval kritéria k přiznání invalidity třetího stupně.

48. Pokud jde o další zdravotní postižení žalobce, soud připomíná, že podle § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity musí být nejprve určeno to zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti, následně se u takto zjištěného zdravotního postižení stanoví míra poklesu pracovní schopnosti a ostatní zdravotní postižení mohou být zohledněna pouze zvýšením horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro hlavní zdravotní postižení postupem podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Přesně tak posudková komise postupovala, tedy v maximální možné míře vzala v potaz celkový zdravotní stav žalobce a zhodnotila veškerá kritéria, která bylo při posuzování stupně invalidity žalobce možné posuzovat.
49. Soud shrnuje, že zdravotní stav žalobce byl posouzen posudkovou lékařkou a dvěma posudkovými komisemi, které dospěly ke shodnému posudkovému závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu druhého stupně a shodli se též na hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, přičemž i samotnou míru poklesu pracovní schopnosti hodnotily zcela shodně, kdy jedinou odlišností bylo, že posudková komise v posudku ze dne 10. 2. 2022 a posudková lékařka zvýšily hodnoty míry poklesu pracovní schopnosti o 10 % ve smyslu § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity, kdežto posudková komise v posudku ze dne 21. 9. 2023 hodnotu zvýšila rovněž o 10 % ale Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky. Tato skutečnost však i s ohledem na § 3 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity neměla na celkovou výši poklesu pracovní schopnosti žalobce vliv.

50. Soud dále podotýká, že úkolem posudkových lékařů a posudkové komise je „*pouze hodnotit zdravotní stav žadatelů podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře stěžovatele a lékařů odborných, u nichž se léčí. Ti se pak podílejí na kompletizaci zdravotní dokumentace*“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19, nebo ze dne 5. 2. 2016, č. j. 2 Ads 209/2015-76). Úlohou posudkových lékařů je tudíž posoudit dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav posuzované osoby, určit rozhodující zdravotní postižení a vyhodnotit funkční dopad tohoto rozhodujícího zdravotního postižení na pokles pracovních schopností na podkladě zdravotní dokumentace ošetřujících lékařů a odborných lékařů. Posudková komise tedy postupovala správně, jestliže ke dni vydání napadeného rozhodnutí posoudila míru onemocnění žalobce a jeho dopad na pracovní potenciál žalobce na základě zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře žalobce, lékařských zpráv odborných lékařů, kteří žalobce ošetřovali a vlastního vyšetření při jednání posudkové komise dne 21. 9. 2023.
51. Soud zhodnotil výše citovaný posudek posudkové komise, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů, jakož i po osobním vyšetření žalobce při jednání posudkové komise. Lékaři posudkové komise přitom shodně jako lékaři předchozí posudkové komise i posudková lékařka vyhodnotili, že žalobce je invalidní v druhém stupni, neboť míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 50 %. V posudku vysvětlili, že u žalobce podstatné zhoršení jeho zdravotního stavu z funkčního hlediska nebylo prokázáno. Z pohledu soudu je předmětný posudek úplný, objektivní a přesvědčivý.
52. Dále se soud zabýval tvrzením žalobce o nevhodném jednání posudkové komise. V protokolu o jednání posudkové komise ze dne 21. 9. 2023, který žalobce podepsal, nejsou zaznamenány žádné námitky žalobce vůči chování členů komise při jednání a ani ke způsobu vyšetření žalobce. Žalobce rovněž po jednání posudkové komise nepodal proti členům komise stížnost pro jejich nevhodné chování při jednání podle § 175 správního řádu. Uvedené skutečnosti oslabují důvěryhodnost tvrzení žalobce, a proto soud uvedenou námitku neshledal důvodnou (srov. odst. 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 4 Ads 50/2013-17).
53. Směrem k přesvědčení žalobce, že jeho zdravotní postižení mělo být hodnoceno podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, soud uvádí, že podle položky 1d je hodnoceno těžké funkční postižení. O to se jedná, pokud je u postiženého přitomno těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny. Z lékařských zpráv obsažených ve správním spise a ani z lékařských zpráv doložených žalobcem nijak nevyplývá, že by žalobce trpěl závažnými parézami (dle lékařské zprávy ze dne 7. 10. 2022 má žalobce chůzi bez parézy), svalovou atrofií, poruchami hybnosti končetin či závažnou poruchou funkcí svěračů. Žalobce tedy nenaplnil kritéria uvedená v kapitole XIII, oddílu E, položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Správnost závěrů posudkové komise tedy nebyla zpochybněna. K argumentaci žalobce, že v jeho případě je nutno hodnotit, že trpí syndromem FNSS i FBSS, tedy postižením krční i bederní páteře, soud konstatuje, že v položce 1c téhož oddílu a kapitoly přílohy k vyhlášce o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

posuzování invalidity, dle které byl zdravotní stav žalobce posudkovou komisí hodnocen, je rovněž uvedeno závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře. I v tomto směru zařazení zdravotního postižení žalobce posudkovou komisí ob stojí.

54. Dle soudu se hodnocením syndromů FNSS a FBSS posudková komise dostatečně zabývala, když v odůvodnění posouzení vycházela z lékařské zprávy MUDr. M. Ph.D., ze dne 24. 3. 2023 a uvedla, že v případě žalobce se jedná o difuzní degenerativní změny artrózy krční a hrudní páteře bez indikace k operační léčbě a potíže žalobce jsou bez možnosti ovlivnění neurochirurgickou operací. Ke zhoršení svého zdravotního stavu žalobce poukazoval na zhoršující se hodnocení syndromů FNSS a FBSS v lékařských zprávách. Zhoršením zdravotního stavu žalobce se posudková komise taktéž zabývala, když uvedla, že jeho podstatné zhoršení nebylo z funkčního hlediska prokázáno.
55. K nesouhlasu žalobce s tvrzením posudkové komise o jeho neaktivním přístupu k terapii, soud podotýká, že posudková komise v posudku toliko konstatovala, že aktivní přístup žalobce zůstává otázkou a rovněž uvedla, že mu byla doporučena intenzivní rehabilitace, avšak aktivní spolupráci posuzovaného a informaci z rehabilitační ambulance ve zdravotní dokumentaci nenalezla. Vycházela přitom z lékařské zprávy MUDr. P. z ambulance bolesti ze dne 9. 5. 2022, ve které je uvedeno, že žalobce byl edukován o nutnosti cvičení a správném držení trupu a dále taktéž uvedl, že bez aktivního zapojení žalobce je efekt léčby nejistý. Skutečnost, že žalobce měl navštěvovat rehabilitace, vyplývá též z lékařské zprávy MUDr. M., Ph.D., ze dne 24. 3. 2023, ve které tento lékař mj. uvedl, že žalobce předává do péče rehabilitačního lékaře. Žalobce však žádné lékařské zprávy z rehabilitace v rámci správního ani soudního řízení nepředložil. Výše uvedený závěr posudkové komise tedy soud nepovažuje za spekulativní, neboť vyplývá z lékařských zpráv, které měla posudková komise k dispozici. Předmětné námitce proto soud nepřisvědčil.
56. Soud rovněž nepřisvědčil namítanému nesprávnému obsazení posudkové komise. Z posudku posudkové komise jakož i z protokolu o jejím jednání vyplývá, že jejím členem byl lékař MUDr. T. J., který je odborníkem z oboru neurologie. Pokud žalobce měl za to, že se mělo jednat o neurochirurga, soud konstatuje, že neurologie a neurochirurgie jsou příbuzné, resp. prakticky stejné obory lékařství, pouze neurochirurgie se oproti neurologii věnuje operačním zákrokům. Z tohoto důvodu soud složení posudkové komise i odbornost lékaře, který byl součástí posudkové komise, vyhodnotil jako dostatečnou k posouzení rozhodujícího zdravotního postižení.
57. Soud se dále zabýval žalobcem namítaným porušením jeho práva na spravedlivý proces, které žalobce spatřoval v průtazích řízení. K tomuto soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002-41, ve kterém byl konstatován závěr, že *„průtahy v řízení nemají relevanci z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť průtahy v řízení lze charakterizovat jako nečinnost státního orgánu, kde procesní ochrana proti této nečinnosti musí směřovat k tomu, aby tato nečinnost skončila, tj. aby státní orgán ve věci jednal a rozhodl. Již z povahy věci proto není možno zrušit vydané rozhodnutí státního orgánu – tedy vyústění jeho procesní aktivity ve formě vydání individuálního právního aktu – pouze z důvodu namítaných průtahů v řízení, neboť takový postup by odporoval samotné logice takto namítané protizákonnosti.“* Na tento právní názor pak Nejvyšší správní soud navázal např. i v rozsudku ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33, v němž vyslovil, že *„správní orgány by měly dodržovat lhůty k vydání rozhodnutí a překračovat tyto lhůty jen v nezbytně nutných případech (viz rozsudek NSS ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31). Zákonné lhůty k vydání rozhodnutí jsou ale pouze lhůtami pořádkovými, jejichž překročení nemá vliv na zákonnost správního rozhodnutí. (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 171/2002-41, ze dne 10. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS, či ze dne 3. 7. 2018, č. j. 6 Azs 178/2018-4). “V kontextu výše citovaných hodnocení Nejvyššího správního soudu, která jsou pro daný případ zcela přílehavá, tak ani tuto námitku soud neshledal jako důvodnou.

58. Dále se soud zabýval souborem námitek týkajících se vzniku invalidity žalobce následkem pracovního úrazu. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
59. Z výše uvedeného vyplývá, že nárok na invalidní důchod vzniká buď získáním potřebné doby pojištění, nebo následkem pracovního úrazu. Jedná se tedy o alternativní podmínky pro přiznání nároku na invalidní důchod. Jelikož žalobce splnil potřebnou dobu pojištění a následkem tohoto mu vznikl nárok na invalidní důchod, tak nemusela žalovaná podrobně zkoumat, zda by žalobci vznikl nárok na invalidní důchod následkem pracovního úrazu, či nikoli. Soud podotýká, že vznikem invalidity žalobce následkem pracovního úrazu se však žalovaná zabývala na str. 7 napadeného rozhodnutí, kde s odkazem na lékařský posudek ze dne 29. 12. 2022 dospěla k závěru, že samo onemocnění nevedlo k invaliditě a námitku shledala nedůvodnou. Soud připomíná, že žalobce ani nijak nerozporoval, že splnil potřebnou dobu pojištění. Dle soudu je tedy irelevantní, zda žalobci vznikl nárok na invalidní důchod i dle § 38 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, a proto veškeré žalobní námitky uplatněné ve vztahu ke vzniku invalidity následkem pracovního úrazu nejsou relevantní.
60. K závěru posudkové komise o možnosti žalobce vykonávat lehké dělnické profese soud uvádí, že posudková komise jako možné profese uvedla například profese vrátného či strážného, a to s odůvodněním, že tyto profese již žalobce vykonával, a to i po operaci bederní páteře. K poukazu žalobce na konstatování MUDr. M., Ph.D., podle něhož žalobce nemůže vykonávat fyzickou práci, soud sděluje, že tento lékař není specialistou v oboru posudkového lékařství, a tedy není oprávněn hodnotit schopnost žalobce k výkonu povolání z hlediska posouzení invalidity. Závěr žalované soud taktéž nepovažuje za spekulativní.
61. K tvrzení žalobce, že z důvodu procesní ekonomie zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 30. 5. 2022, č. j. 54 Ad 15/2021-53, ponechal posouzení zdravotního stavu žalobce na žalované, tedy zjevně předjímal, že žalobce může být invalidní ve třetím stupni invalidity, soud podotýká, že v předmětném rozsudku nijak nepředjímal, že žalobce má být invalidní ve třetím stupni invalidity. Toto tvrzení žalobce tudíž není pravdivé.
62. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
63. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. výrokem rozsudku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 18. prosince 2023

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.